

AKMENĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS 2017–2019 METŲ STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS

Akmenės rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2017–2019 metų strateginis veiklos planas yra 3 metų trukmės strateginio planavimo dokumentas, detalizuojantis Akmenės rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) 2017–2019 metų strateginio veiklos plano Savivaldybės valdymo ir pagrindinių funkcijų vykdymo programos (kodas 04) uždavinio „Užtikrinti tinkamą Savivaldybės ir jos institucijų darbo organizavimą ir priskirtų funkcijų vykdymą“ (kodas 04.01.01) įgyvendinimą, kuris parengtas atsižvelgiant į Savivaldybės biudžete numatomus Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai skirti asignavimus.

SITUACIJOS ANALIZĖ

IŠORINĖS APLINKOS ANALIZĖ

Politiniai ir teisiniai veiksniai

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba (toliau – Tarnyba) yra subjektas, prižiūrintis, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Savivaldybės turtas bei patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai.

Tarnybos steigėja – Savivaldybės taryba. Tarnybos teisinė forma – Savivaldybės biudžetinė įstaiga. Tarnyba yra viešasis juridinis asmuo, turintis savo antspaudą su pavadinimu ir Savivaldybės herbu. Tarnybai vadovauja Savivaldybės kontrolierius.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas (toliau – Įstatymas) nustato, kad Tarnybos veikla grindžiama nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo principais. Tačiau Įstatyme nepakankamai įteisintas Tarnybos politinis ir finansinis nepriklausomumas.

Vadovaujantis Įstatymo nuostatomis, Savivaldybės kontrolierius yra atskaitingas Savivaldybės tarybai, kuri nustato Tarnybos darbuotojų skaičių, Tarnybai skiriamų asignavimų dydį. Tarnybos finansinį, ūkinį ir materialinį aptarnavimą atlieka Tarnybos kontroliuojama įstaiga – Savivaldybės administracija. Pagal Įstatymo nuostatas ateinančių metų veiklos plano projektas turi būti derinamas su Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetu. Yra rizika, kad Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetas, vadovaudamasis politiniais interesais, gali įtakoti Tarnybos veiklos planavimą neatsižvelgdamas į Tarnybos nustatytas rizikingiausias audituotinas sritis bei galimybes atlikti auditą. Tačiau atsakomybė už veiklos plano vykdymą nustatyta Savivaldybės kontrolieriui.

Lietuvos Respublikos Seimas, keisdamas Įstatymą ir kitus teisės aktus, nuolat plečia savivaldybių atliekamas funkcijas, atitinkamai plečiasi Tarnybos veiklos sfera.

Ekonominiai veiksniai

Nors Tarnyba nedaro tiesioginės įtakos ekonomikos plėtrai, tačiau augant ekonomikai, didėja Savivaldybės piniginiai fondai ir kartu didėja Tarnybos atliekamo audito apimtys.

Smunkant ekonomikai ir didėjant įtampai viešųjų finansų srityje, visada kyla prevencinių priemonių politinė ir ekonominė reikšmė.

Ypatingai svarbu sėkmingai konkuruoti kvalifikuotų specialistų darbo rinkoje. Gali atsirasti sunkumų siekiant išlaikyti aukštos kvalifikacijos personalą. Sėkmingam žmogiškųjų išteklių valdymui (taip pat ir kvalifikacijos kėlimui) būtinas tinkamas finansavimas.

Socialiniai veiksniai

Esančios ekonominės sąlygos ypač didina visuomenės susidomėjimą Tarnybos atliktų auditų rezultatais. Visuomenės dalyvavimas diskutuojant dėl audito rezultatų potencialiai padidina Tarnybos teikiamą efektą tikintis identifikuoti esamus sisteminius Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo trūkumus ir sulaukti siūlymų, kaip efektyviau panaudoti mokesčių mokėtojų lėšas.

Besikeičianti aplinka, nauji iššūkiai ir siekiai skatina Tarnybą nuolatos ieškoti artimesnio bendradarbiavimo su nevyriausybinėmis organizacijomis, švietimo ir kitomis įstaigomis, siekiant viešojo sektoriaus atskaitingumo, į rezultatus ir visuomenės poreikius orientuoto valdymo.

VIDINĖS APLINKOS ANALIZĖ

Teisinė bazė

Tarnyba savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Įstatymu ir kitais teisės aktais, nustatančiais savivaldybių kontrolės ir audito tarnybų kompetenciją, Valstybinio audito reikalavimais, Valstybės kontrolės parengtomis metodikomis, Tarptautiniais audito standartais, Tarnybos nuostatais.

Organizacinė struktūra

Tarnybai vadovauja Savivaldybės kontrolierius, įsteigtos Savivaldybės kontrolieriaus pavaduotojo ir Savivaldybės kontrolieriaus patarėjo pareigybės.

Žmogiškieji ištekliai

Tarnyboje dirba 2 valstybės tarnautojai. Reikalavimai profesinei kompetencijai nustatyti valstybės tarnautojų pareigybių aprašymuose. Tarnyboje dirbantys valstybės tarnautojai yra įgiję aukštąjį universitetinį išsilavinimą, jų sukaupta darbo patirtis ir nuolatinis kompetencijos tobulinimas leidžia jiems sėkmingai vykdyti Tarnybai pavestas užduotis.

Planavimo sistema

Vadovaujantis Įstatymo nuostatomis, kiekvienais metais sudaromas, nustatyta tvarka derinamas ir tvirtinamas Tarnybos ateinančių metų veiklos planas, t. y. Tarnybos veikla yra paremta

planavimo principu. Planavimu siekiama, kad kiekvienas auditas būtų atliktas laiku ir efektyviai.

Finansiniai ištekliai

Tarnyba finansuojama iš Savivaldybės biudžeto. Savivaldybės taryba Savivaldybės biudžete nustato Tarnybai skiriamų asignavimų dydį.

Apskaitos tinkamumas

Vadovaudamasi sudaryta sutartimi, Tarnybos buhalterinę apskaitą tvarko, finansinį, ūkinį, materialinį aptarnavimą, neviršydama Tarnybos išlaidų šamos, atlieka Savivaldybės administracija.

Informacinės sistemos

Apskaitos automatizuotą tvarkymą realizuojančių kompiuterinių programinių priemonių įvairovė sudaro realų pagrindą naudoti kompiuterizuotas audito priemones, tačiau mūsų Tarnyba specializuotų audito programų neturi.

Tarnyba privalo vadovautis Valstybinio audito reikalavimais, Valstybės kontrolės parengtomis audito metodikomis, o tai susiję su dideliu darbo dokumentų kiekiu, jų kokybe. Tarnyboje nėra įdiegta automatizuota darbo organizavimo / audito atlikimo informacinė sistema, pritaikyta finansiniam (teisėtumo) auditui Savivaldybėje atlikti. Dėl šios priežasties Tarnybos atliekamo audito procesas yra nenašus, reikalaujantis didelių darbo laiko sąnaudų. Rinkoje kol kas tokių informacinių sistemų nėra, todėl būtinas informacinės sistemos kūrimas, numatant galimybes automatizuoti audito darbo dokumentų rengimą ir valdymą, audito bei administracinių procesų stebėjimą, išteklių valdymą.

Tarnybos kompiuterinė ir programinė įranga iš esmės atitinka šių dienų reikalavimus.

SSGG ANALIZĖ

Stiprybės

- Įstatymo nuostatos įtvirtina Tarnybos teisę gauti visus finansiniam ir veiklos auditui atlikti reikalingus dokumentus, audituojamo subjekto darbuotojų reikiamus rašytinius paaiškinimus.
- Tarnyba, įgyvendindama veiklos viešumo principą, o kartu ir siekdama padidinti atliekamų auditų poveikį, visas Tarnybos atliktų auditų ataskaitas ir išvadas, Tarnybos veiklos ataskaitas skelbia Savivaldybės interneto svetainėje www.akmene.lt, be to, Tarnybos metinės veiklos ataskaitos santrauka skelbiama vietinėje spaudoje.
- Tarnybos personalas yra kvalifikuotas, darbuotojų kaitos beveik nėra.
- Tarnyba aktyviai dalyvauja Savivaldybių kontrolierių asociacijos veikloje.

Silpnybės

- Politikų kišimasis į Tarnybos veiklą.
- Silpna darbuotojų motyvavimo sistema, sąlygota Lietuvos Respublikos teisės aktu.
- Kvalifikuotų darbuotojų stoka.
- Nepakankamai naudojami Tarnybos savianalizės metodai, rizikos valdymas.

Galimybės

- Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetas gali palengvinti Tarnybos atlikto finansinio ir veiklos audito ataskaitose pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą.
- Didėjantis visuomenės ir žiniasklaidos dėmesys Tarnybos atlikto audito rezultatams skatina tobulinti audito kokybės užtikrinimo sistemą, gerina Tarnybos įvaizdį ir veiklos efektyvumą.
- Aktyvesnis tarprajoninis, tarptautinis bendradarbiavimas, dalyvavimas seminaruose, ilgalaikiuose mokymuose ir stažuotėse užsienyje sudarytų geresnes sąlygas įgyti pažangios audito patirties.
- Informacinių technologijų ir naujų audito priemonių diegimas ir naudojimas.
- Pasinaudojimas Savivaldybės centralizuoto vidaus audito skyriaus atliekamu darbu.

Grėsmės

- Didelis audituojamų subjektų skaičius apsunkina informacijos gavimą ir apdorojimą.
- Audituojami subjektai nevisiškai supranta Tarnybos misiją, todėl vis dar bijo Tarnybos darbuotojų, nemano, kad Tarnyba galės jiems padėti.
- Keliami vis didesni uždaviniai ir didesni reikalavimai Tarnybai gali būti neadekvatūs Tarnybos finansiniams ir žmogiškiesiems ištekliams.
- Per dideli visuomenės ir politikų lūkesčiai.

TARNYBOS MISIJA IR STRATEGINIAI POKYČIAI

Tarnybos *misija* – skatinti efektyvų Savivaldybės lėšų ir turto bei patikėjimo teise valdomo valstybės turto valdymą, naudojimą ir disponavimą juo bei kokybišką Savivaldybei priskirtų funkcijų vykdymą; skatinti viešojo sektoriaus subjektus gerinti veiklos kokybę ir efektyvumą bei materialinių ir finansinių išteklių valdymą.

Pagrindiniai uždaviniai:

- Prižiūrėti, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Savivaldybės turtas bei patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai.
- Vertinti Savivaldybės administravimo subjektų veiklos kokybę ir efektyvumą, taip pat vidaus kontrolės ir vidaus audito sistemos patikimumą.

Priemonės – įgyvendinant Tarnybos misiją ir Tarnybai keliamus uždavinius, atlikti išorės finansinį (teisėtumo) ir veiklos auditą.

Vertybės – nepriklausomumas, objektyvumas, kompetencija ir sąžiningas komandinis darbas; santykiai su audituojamais subjektais pagrįsti pagarba ir pasitikėjimu.

Veiklos sritys – finansinis (teisėtumo) ir veiklos auditas, kontrolės funkcijos.

Veiklos prioritetai

- Atliekamo audito kokybės gerinimas.

Tarptautiniai audito standartai iškelia aukštus reikalavimus atliekamo audito kokybei. Tai susiję su profesine kompetencija ir teigiamu audito poveikiu viešojo sektoriaus subjektams, kurie įgyvendina audito metu pateiktas rekomendacijas.

- Audito rezultatų teigiamas poveikis viešojo sektoriaus subjektų veiklai gerinti.

Siekiamo, kad audito metu pateiktos rekomendacijos būtų įgyvendintos. Tai padėtų viešojo sektoriaus subjektams gerinti veiklos kokybę ir efektyvumą, užtikrinti teisingą bei efektyvų materialinių ir finansinių išteklių valdymą.

Svarbiausi darbai ir planuojami pasiekti rezultatai

Kiekvienais metais Savivaldybės tarybai teikiama išvada dėl pateikto tvirtinti Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo. Dėl to reikės parengti tokias audito strategijas, kurių metu suplanuotų finansinių ir veiklos auditų rezultatai tinkamiausiai atspindėtų visumą vertinant ir reiškiant nuomonę dėl Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio duomenų tikrumo ir teisingumo bei vertinant Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimą.

STRATEGINIS TIKSLAS IR PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

Savivaldybės valdymo ir pagrindinių funkcijų vykdymo programą (kodas 04) įgyvendins 9 Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojai, įskaitant Tarnybą. Šia programa įgyvendinamas įstaigos strateginis tikslas – didinti Savivaldybės valdymo efektyvumą, skatinti aktyvią bendruomenės veiklą (kodas 2).

Programos tikslas – didinti viešojo valdymo ir įgyvendinamų funkcijų efektyvumą (kodas 04.01).

Programos uždavinys – užtikrinti tinkamą Savivaldybės ir jos institucijų darbo organizavimą ir priskirtų funkcijų vykdymą (kodas 04.01.01).

Tarnybos veiklos tikslai ir darbai, įgyvendinant programos uždavinį:

1 tikslas – prižiūrėti, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Savivaldybės turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai.

Darbai 1-am tikslui pasiekti:

1. Finansinio (teisėtumo) audito atlikimas.
2. Teisėtumo audito atlikimas.

2 tikslas – vertinti Savivaldybės administravimo subjektų veiklos kokybę ir efektyvumą.

Darbai 2-am tikslui pasiekti – veiklos audito atlikimas.

3 tikslas – vykdyti Tarnybos vidaus administravimo ir kitas bendrąsias funkcijas.

Darbai 3-iam tikslui pasiekti:

1. Tarnybos vidaus administravimas (struktūros tvarkymas, dokumentų, personalo, turimų materialinių ir finansinių išteklių valdymas).

2. Tarnybos veiklos ataskaitos rengimas ir pateikimas Savivaldybės tarybai.
 3. Tarnybos ateinančių metų veiklos plano sudarymas, svarstymas, tvirtinimas ir pateikimas.
 4. Tarnybos ateinančių metų biudžeto projekto rengimas ir pateikimas.
 5. Gyventojų priėmimas, jų prašymų, pranešimų, skundų ir pareiškimų dėl Savivaldybės lėšų ir turto, patikėjimo teise valdomo valstybės turto naudojimo, valdymo ir disponavimo juo nagrinėjimas.

6. Informacijos apie Savivaldybės kontrolieriaus teiktas išvadas ir rekomendacijas teikimas Lietuvos Respublikos Vyriausybės atstovui Šiaulių apskrityje.

7. Informacijos teikimas valstybės ir Savivaldybės institucijoms.

8. Dalyvavimas Savivaldybės tarybos, komitetų, komisijų posėdžiuose.

4 tikslas – tobulinti Tarnybos valstybės tarnautojų bendrąsias ir dalykines kompetencijas.

Darbai 4-am tikslui pasiekti:

1. Tarnybos valstybės tarnautojų profesinės kvalifikacijos ir kompetencijos tobulinimas dalyvaujant kvalifikacijos kėlimo seminaruose bei mokymuose.

2. Specialių profesinių žinių gilinimas darbo vietoje.

Rezultato vertinimo kriterijus – Tarnybos pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo lygis, proc.:
 2017 m. – 77 proc., 2018 m. – 78 proc., 2019 m. – 78 proc.

Lėšų poreikis (asignavimai) ir numatomi finansavimo šaltiniai (tūkst. Eur)

Išlaidų ekonominės klasifikacijos grupė	2017 metų asignavimai	2018 metų asignavimai	2019 metų asignavimai
Išlaidos	72,0	73,0	74,0
iš jų darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui	65,0	66,1	66,1
Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos	0	0	0,5
Finansavimo šaltinis – Savivaldybės biudžeto lėšos kitoms reikmėms atlikti	72,0	73,0	74,0